

Številka: 00104-324/2019/7

Datum: 15. 11. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Lidije Ivanuša v zvezi z izdatki za podiplomsko izobraževanje in usposabljanje zdravstvenih delavcev

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) je prejela pisno poslansko vprašanje poslanke Lidije Ivanuša v zvezi z izdatki za podiplomsko izobraževanje in usposabljanje zdravstvenih delavcev. Poslanke zanima natančna specifikacija vseh izdatkov na podkontu 170704 – Podiplomsko izobraževanje in usposabljanje zdravstvenih delavcev Predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2020, in sicer kdo je prejemnik sredstev, koliko sredstev, zakaj in kakšen je učinek.

Vlada v nadaljevanju odgovarja.

Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K in 49/18; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS) med drugim ureja financiranje pripravništva zdravstvenih delavcev in sodelavcev, sekundariata zdravnikov in specializacij zdravnikov ter doktorjev dentalne medicine.

V skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS-F) se sredstva za opravljanje pripravništva zdravstvenih delavcev in sodelavcev, sekundariata zdravnikov in specializacij zdravnikov ter doktorjev dentalne medicine zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije, pri čemer 26. člen ZZdrS-F določa postopen prenos financiranja iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja na proračun. Konkretno se se v letu 2017 iz proračuna namenila sredstva v višini 23 milijonov evrov, v letu 2018 40 milijonov evrov, v letu 2019 60 milijonov evrov, v letu 2020 pa 80 milijonov evrov. Hkrati 26. člen ZZdrS-F določa, da razliko do celotne vrednosti financiranja pripravništva zdravstvenih delavcev in sodelavcev ter specializacij zdravnikov v prehodnem obdobju zagotavlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Od vključno leta 2021 se vsa sredstva v celoti zagotavljajo iz proračuna.

Pred sprejetjem ZZdrS-F so se sredstva za kritje navedenih stroškov zagotavljala iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, čeprav te vsebine niso pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Pripravništvo in specializacija sta namreč sestavni del učnega in vzgojno-izobraževalnega procesa, ki sledi šolskemu izobraževanju v katerem pridobijo formalno izobrazbo. Ta sicer pomeni delovnopravno razmerje med pripravnikom oziroma specializantom in izvajalcem zdravstvene dejavnosti. Plače, nadomestila in druge stroške tega izobraževalnega procesa zato kot pravico iz delovnega razmerja praviloma krije delodajalec. Dejstvo, da je država na področju zdravstva predpisala obveznost obeh učnih procesov, dokazuje, da gre za širši, splošni interes države za zagotavljanje pogojev za vzgojo zdravstvenih kadrov za potrebe javne zdravstvene službe oziroma, da gre za poseben izobraževalni proces in pomen stroke. Zagotavljanje pogojev za tovrstno izobraževanje je naloga države in ne predmet obveznega

zdravstvenega zavarovanja, zato je bilo v ZZdrS-F določeno, da se bodo sredstva za izvajanje pripravništev vseh zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev in specializacij zdravnikov ter doktorjev dentalne medicine zagotovila iz proračuna. S tem je bilo odpravljeno nesistemsko financiranje teh vsebin iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije tako sredstva, ki so bila pred tem namenjena za financiranje pripravništev sekundariata in specializacij, nameni za zdravstvene storitve oziroma za zdravstvene programe.

Na podprogramu 170704 – Podiplomsko izobraževanje in usposabljanje zdravstvenih delavcev so tako zagotovljena sredstva za pripravništvo doktorjev dentalne medicine, sekundariat in specializacije zdravnikov ter doktorjev dentalne medicine za potrebe mreže javne zdravstvene službe in pripravništvo drugih zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev za izvajalce zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe, ki so pooblaščenici za izvajanje pripravništva, sekundariata in specializacij. Slednji so torej prejemniki sredstev, pri čemer jih ne prejmejo neposredno s proračunske postavke Ministrstva za zdravje, ampak se jim izplačujejo prek Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Povračilo stroškov za pripravništvo in sekundariat vključuje:

- bruto plačo in nadomestilo plače pripravnika in sekundarija na podlagi plače pripravnika in sekundarija v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami,
- povračilo za stroške regresa za letni dopust, stroškov za prehrano med delom in stroškov za prevoz na delo in iz dela v skladu s predpisi in kolektivnimi pogodbami, ki urejajo povračilo stroškov v dejavnosti zdravstva,
- premije za dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje v višini razreda po predpisani lestvici v skladu z zakonom, ki ureja kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke, in kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji,
- stroške mentorstva v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami.

Povračilo stroškov za specializacije zdravnikov pa vključuje:

- plačilo sredstev za plače in nadomestila plač ter druge obveznosti do specializanta iz naslova delovnega razmerja,
- plačilo stroškov mentorstva in koordiniranja specializacij,
- plačilo obveznih izobraževanj glede na program specializacije,
- plačilo prvega opravljanja specialističnega izpita.

Zakon o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona zdravniški službi (Uradni list RS, št. 66/19) je začel veljati 6. 11. 2019 in je zaradi ugodne finančne situacije za leto 2019 povišal višino sredstev za financiranje pripravništev, sekundariata in specializacij v proračunu Republike Slovenije za 10 milijonov evrov. V letu 2019 je tako za ta namen v proračunu Republike Slovenije namenjenih 70 milijonov evrov, kar pomeni dodatno razbremenitev sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Poleg tega navedena novela zakona podaljšuje obdobje zagotavljanja razlike do celotne vrednosti financiranja pripravništva zdravstvenih delavcev in sodelavcev ter specializacij zdravnikov iz sredstev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije do 31. 12. 2020. S tem bodo v letu 2020 zagotovljena zadostna finančna sredstva za financiranje navedenih vsebin.

Dejanski – celotni strošek financiranja navedenih vsebin je sicer v letu 2017 znašal 75,2 milijona evrov (od tega je bilo 23 milijonov evrov financiranih iz proračuna Republike Slovenije, 52,2 milijona evrov pa iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja) in v letu 2018 80,7

milijona evrov (40 milijonov evrov iz proračuna Republike Slovenije in 40,7 milijona evrov iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja). Ocena celotne višine sredstev v letu 2019 je 85,5 milijona evrov in v letu 2020 91,7 milijona evrov. Kot že navedeno, razliko do celotne vrednosti v prehodnem obdobju zagotavlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.